

Kerk en Jodendom

Artikel april 2025

Purim

Op shabbath van 15 maart kwamen we samen voor Purim. We lazen de megilla Ester.

In het woord *megilla* zit het Hebreeuwse woord openbaren. In het boek Ester wordt wat verborgen is geopenbaard, en wordt wat zeker leek omgedraaid. Het boek laat zien dat al ziet het er nog zo somber uit, alles nog omgekeerd kan aflopen, en een dodelijk gevaar kan eindigen in vreugde.

De Eeuwige komt in Esther niet voor, maar rabbijnen hebben De Eeuwige toch op diverse plaatsen aangetroffen, in de eerste letters en laatste letters van woorden. En misschien kunnen we de hand van De Eeuwige zien in de beschreven

gebeurtenissen. Want is de overwinning van de Joden niet ook een wonder?

Het verhaal is actueel. Volgens de rabbijnen heeft iedere generatie zijn eigen Amalek.

Helaas hebben we in onze generatie een ruime keus aan Amaleks. Het boek Esther geeft aanwijzingen hoe met Amalek te strijden en te overwinnen.

Omdat niets is wat het lijkt komen de leden van de Joodse gemeente met Poerim verkleed.

We leven ons uit. We verwelkomen Mordechais, Esthers en Vasjti's, maar ook ruimtevaarders, (keuken)prinsessen en zeemeerminnen/mannen. Geen kostuum is te gek.

Bij het lezen van de megilla mag de naam van Haman, afstammeling van Amalek en de schurk van het verhaal, niet gehoord worden. Iedereen brengt ratels mee, een vuvuzela, of pannendeksels. En we maken heel veel lawaai als de naam van Haman gelezen wordt. Na de viering eten we Hamantaschen en Hamansoren.

Hamansoren noemen we ook *kiesjellesj* (Nederlands-Jiddisch). Dit zijn droge koekjes die tijdens Purim worden gegeten. Het recept komt van de Sefardische Joden en heette in het Ladino oorspronkelijk 'Huelos de Haman' wat 'hamanblaadjes' betekent. Doordat deze blaadjes bij het bakken omkrullen en daardoor op oren gaan lijken, heet dit recept in het Nederlands hamansoren of hamansflappen.

De naam hamansoren verwijst naar de figuur van Haman uit Ester. Deze Jodenhater met een hoge functie in het oude Perzische Rijk die de uitroeiing van de Joden op het oog had, werd mede door Esters toedoen ten val gebracht. In het jodendom viert men deze gelukkige wending van het lot op Purim, Purim betekent lot dus we noemen het ook Lotenfeest.

We eten ook Hamantaschen. Deze bestaan uit droge met pasta gevulde koekjes die tijdens Purim worden gegeten.

Nelli (Nili Chaja) van den IJssel-Groen, gemeente Klal Yisrael

Bronnen: rabbijn Hannah Nathans